

محیط زیست

مقدمه

محیط زیست عبارت است از مجموعه‌ای از عوامل فیزیکی خارجی و موجودات زنده که با هم در کنش هستند و بر رشد و نمو و رفتار موجودات تأثیر می‌گذارند. بنابراین محیط زیست چیزی فراتر از مجموعه عوامل طبیعی، زیستی و غیرزیستی بوده و تعامل میان انسان و طبیعت را نیز شامل می‌شود. با توجه به اینکه حفاظت از محیط زیست در قرن بیست و یکم به عنوان یکی از هشت هدف توسعه هزاره و یکی از سه رکن توسعه پایدار (پایداری زیست محیطی، پایداری اقتصادی و پایداری اجتماعی) شناخته می‌شود و نیز اهمیت روز افزون این امر و تاثیراتی که بر سایر فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی دارد، از سال ۱۳۹۷ فصلی مستقل در سالنامه آماری استان تحت عنوان «محیط زیست» به این موضوع اختصاص داده شده است.

محیط زیست طبیعی به صورت‌های مختلف تحت تأثیر فعالیت‌های انسان قرار گرفته است که این تأثیرات به تفکیک سه عامل تشکیل دهنده محیط زیست طبیعی به صورت زیر می‌باشد:

آب

مهم‌ترین تأثیرات فعالیت‌های انسان بر روی آب‌ها در سه مورد خلاصه می‌شود: مصرف بیش از حد آب، از بین رفتن منابع آب و آلودگی آب‌های سطحی و زیرزمینی. کیفیت آب‌ها نیز بحران دیگری است که برخی کشورها در پیش رو دارند. میزان آلودگی آب‌ها و روند افزایش آن در بسیاری نقاط کره زمین بسیار نگران‌کننده می‌باشد. سفره‌های آب‌های زیرزمینی و رودها و دریاچه‌ها منابع مهم تأمین آب شیرین هستند که به طور مستقیم در معرض آلودگی توسط فعالیت‌های انسان قرار دارند.

خاک

مهم‌ترین آثار فعالیت‌های انسان بر خاک عبارتند از مسمومیت و فرسایش که موجب تخریب و کاهش توان زمین‌های زراعی می‌شوند. به طور کلی فرسایش خاک پدیده‌ای طبیعی است که به وسیله عواملی چون باد، رواناب‌های سطحی و تغییرات دما انجام می‌گیرد. با این حال، فعالیت‌های انسان از جمله زراعت مفرط، آبیاری زمین‌های زراعی، محصولات تک‌کشتی، چرای بیش از حد دام‌ها در مراتع،

جنگل‌زدایی و بیابان‌زایی باعث از بین رفتن تعادل موجود میان روند ایجاد و تخریب خاک، و در نهایت آلودگی آن می‌شوند.

هوا

آلودگی هوا عبارت است از ورود مستقیم یا غیرمستقیم هر عنصری توسط انسان که احتمال ایجاد اثرات نامطلوب بر سلامتی انسان و محیط زیست را داشته باشد.

اطلاعات این فصل شامل آمارهای مربوط به انواع منابع طبیعی و آثار طبیعی، جنگل‌ها، مراتع و پدیده‌های بیابانی، میزان توزیع کود شیمیایی و فروش سموم و فعالیت‌های مرتبط با فاضلاب شهری می‌باشد.

در تهیه آمارهای این فصل همچنین از آمار ارائه شده توسط «شرکت آب و فاضلاب استان»، «اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان»، «شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان»، «اداره کل محیط زیست» و «سازمان جهاد کشاورزی» نیز استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

جنگل: جنگل، زمینی است که به علت دارا بودن پوشش طبیعی یا دست کاشت از انواع درخت یا درختچه، مهمترین محصول اقتصادی آن چوب است. قلمستان به طور استثناء تحت این عنوان قرار نمی‌گیرد. خزانه و نهالستان ایجاد شده برای حفاظت یا توسعه جنگل‌ها نیز جزو جنگل منظور می‌شود.

مرتع: زمینی است اعم از کوه و دامنه یا زمین مسطح، که در فصل چرا، دارای پوششی از نباتات علوفه‌ای خودرو باشد و با توجه به سابقه چرا، عرفاً مرتع شناخته شود. اراضی آیش گرچه دارای پوشش علوفه‌ای خودرو می‌باشد، مشمول تعریف مرتع نمی‌شود.

گرده بینه: قسمتی از تنه درخت، که تقریباً استوانه‌ای شکل است و از آن انواع چوب یا روکش تهیه می‌شود.

چوب الواری: به چوب آلاتی اطلاق می‌شود که دارای ابعاد مشخصی از نظر طول، عرض و ارتفاع باشد.
چوب تیری: چوب درختی است که قطر برابر سینه آن از ۸ سانتی‌متر کمتر نباشد و از ۳۰ سانتی‌متر تجاوز نکند.

چوب تونلی: شاخه‌های گردی به طول تقریباً ۲ متر که قطر میانه آن بین ۶ تا ۲۰ سانتی‌متر متغیر است و اغلب در معادن مصرف می‌شود.

کاتین: به چوب‌های گردی گفته می‌شود که قطر آن بین ۲۰ تا ۴۰ سانتی‌متر و طول آن حدود ۱/۵ تا ۲ متر است و قابلیت تبدیل به چوب‌آلات الواری را ندارد.

لارده: به ضایعات حاصل از چوب‌آلات مستحاصله که به ابعاد و طول‌های مختلف است، اطلاق می‌شود.

مالچ پاشی: مقصود، ایجاد پوشش‌هایی است که به منظور جلوگیری از حرکت خاک، حفظ درجه حرارت و رطوبت خاک به کار می‌رود.

بادشکن زنده: عبارت است از چند ردیف درخت، درختچه و بوته است که به طور عمود نسبت به جهت باد غالب قرار می‌گیرد؛ به طوری که باد به سرعت معین به بادشکن برخورد نموده، مقداری از سرعت و انرژی خود را از دست داده و مواد محموله به ترتیب ریزی و درشتی رسوب می‌نمایند.

بادشکن غیر زنده: عبارت است از چند ردیف موانع غیر زنده (مانند چپر، دیوار، سرشاخه و ...) است که به طور عمود نسبت به جهت باد غالب قرار می‌گیرد؛ به طوری که باد با سرعت معین به بادشکن برخورد نموده، مقداری از سرعت و انرژی خود را از دست داده و مواد محموله به ترتیب ریزی و درشتی رسوب می‌نمایند.

حفاظت و قرق: عبارت از انتخاب و اعلام مساحت مناطق و محدوده‌های دارای فرسایش زیاد و یا حساس به فرسایش است.

انشعاب فاضلاب: آن بخش از لوله فرعی فاضلاب که مقطع آن متناسب با سیفون یا ظرفیت قراردادی باشد و فاضلاب مشترک را از محل سیفون (نقطه تحویل) به خط اختصاصی و یا شبکه عمومی جمع‌آوری فاضلاب منتقل نماید، (اعم از لوله و متعلقات مربوط و سیفون)، انشعاب فاضلاب نامیده می‌شود.

مشترک آب و فاضلاب: مصرف‌کننده‌ای است که با یک عرضه‌کننده آب و فاضلاب برای یک دوران ثابت طبق مقررات کاربری دارای یک پیمان بوده و انشعاب یا انشعابات مورد تقاضایش برقرار شده است.

انشعاب آب و فاضلاب مصارف خانگی: انشعابی که صرفاً در حدود مصارف متعارف آب شرب و بهداشتی یا دفع فاضلاب خانگی در واحدهای مسکونی دایر می‌شود. (واحد مسکونی عبارت است از مکانی برای زندگی که به تشخیص شرکت، حداقل دارای یک اتاق، یک آشپزخانه و یک سرویس بوده و ورودی آن مستقل یا مرتبط با راهروی اشتراکی باشد).

خدمات فاضلاب: عبارت است از فراهم نمودن امکان تخلیه و دفع فاضلاب به شبکه جمع‌آوری عمومی فاضلاب به تناسب مصرف آب و ظرفیت مقرر و مشخصات توافق شده در قرارداد برقراری انشعاب فاضلاب اعم از این که مشترک از این ظرفیت استفاده نماید یا ننماید.

تصفیه و دفع فاضلاب: عبارت است از کلیه عملیات مربوط به بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات مرتبط با تصفیه و دفع پساب از قبیل تصفیه‌خانه‌ها و تلمبه‌خانه‌ها و انواع تأسیسات کلرزی، کانال‌ها و یا خطوط انتقال پساب.

شبکه عمومی جمع‌آوری و انتقال فاضلاب: عبارت از تمامی تأسیسات و تجهیزات مربوط به جمع‌آوری و انتقال فاضلاب از قبیل جمع‌آوری کننده‌های اصلی تا محل تصفیه‌خانه و تلمبه‌خانه‌های فاضلاب شهری و شبکه‌های فرعی عمومی است که به‌طور کلی متعلق به شرکت می‌باشد. بدیهی است شبکه‌های مذکور عهده‌دار جمع‌آوری و انتقال و دفع آب‌های حاصل از بارندگی، روان‌آب‌های جاری در

معابر و مسیل‌ها و آبراه‌های داخل و خارج از شهرها و در داخل املاک مشترکان نمی‌باشد.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۸ کل عرصه‌های جنگلی استان برابر با ۶۲۷،۷۲۲ هکتار می‌باشد. شهرستان‌های زیرکوه و نهبندان به ترتیب ۴۰ درصد و ۳۶/۵ درصد عرصه‌های جنگلی استان را پوشش می‌دهند.

مقدار کودشیمیایی توزیع شده در سال ۱۳۹۸ برابر با ۱۵۹۰۸/۱ تن می‌باشد که نسبت به سال ۱۳۹۷، ۳/۸ درصد رشد داشته است. ۶۹/۳ درصد کود شیمیایی توزیع شده از نوع اوره بوده است.

در سال ۱۳۹۸، ۵۹،۶۶۶ کیلوگرم انواع سموم فروخته شده که نسبت به سال ۱۳۹۷، ۱۱ درصد کاهش داشته است. بیشترین میزان نوع سم فروخته شده مربوط به حشره‌کش به میزان ۲۹،۴۱۲ کیلوگرم معادل با ۴۹/۳ کل سموم فروخته شده می‌باشد.

در سال ۱۳۹۸، ۳۳/۴ درصد از جمعیت استان تحت پوشش خدمات جمع‌آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری بوده‌اند که نسبت به سال قبل ۰/۶ درصد افزایش داشته است. جمعیت تحت پوشش خدمات جمع‌آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری مربوط به شهرستان بیرجند است که ۷۲/۱ درصد از کل جمعیت آن شهرستان تحت پوشش این خدمات قرار گرفته است.

متوسط حجم فاضلاب جمع‌آوری شده در سال ۱۳۹۸ معادل ۱۷،۸۵۷ متر مکعب در روز بوده است که نسبت به سال قبل ۷/۹ درصد افزایش داشته است.

۲- محیط زیست _____ سالنامه آماری استان خراسان جنوبی- ۱۳۹۸

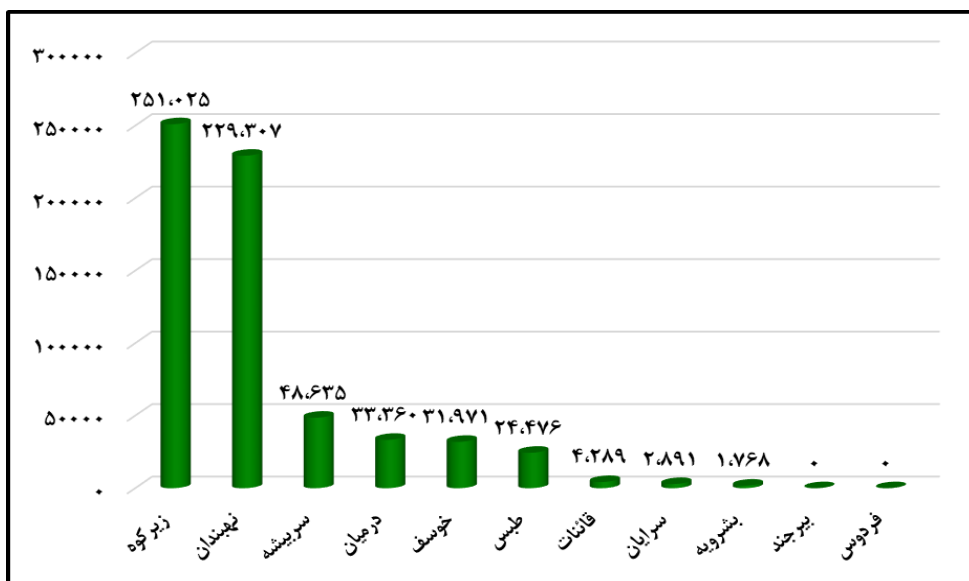
۲-۱- مساحت پارک‌های جنگلی طبیعی ، فضا‌های سبز و ذخیره‌گاه‌های جنگلی در پایان سال ۱۳۹۸ (هکتار)

شهرستان	جمع کل عرصه‌های جنگلی	پارک‌های جنگلی طبیعی	فضاهای سبز	ذخیره‌گاه‌های جنگلی
کل استان	۶۲۷۷۲۲/۰	۲۳۴/۵	۱۳۰/۰	۱۰۹۴۳/۰
بیرجند	۰/۰	۱۲/۵	۱۵/۰	۴۱۳/۰
خوسف	۳۱۹۷۱/۰	۱۰/۰	۰/۰	۰/۰
درمیان	۳۳۳۶۰/۰	۰/۰	۲۴/۰	۰/۰
سرایان	۲۸۹۱/۰	۰/۰	۳۰/۰	۸۱/۰
سربیشه ^(۱)	۴۸۶۳۵/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
قائنات	۴۲۸۹/۰	۱۱۷/۰	۰/۰	۵۲۰/۰
زیرکوه	۲۵۱۰۲۵/۰	۰/۰	۴۸/۰	۲۳۵۴/۰
نهبندان	۲۲۹۳۰۷/۰	۲۵/۰	۱۳/۰	۵۶۶۴/۰
فردوس	۰/۰	۱۵/۰	۰/۰	۶۵/۰
بشرویه	۱۷۶۸/۰	۱۰/۰	۰/۰	۵۱۴/۰
طبس	۲۴۴۷۶/۰	۴۵/۰	۰/۰	۱۳۳۲/۰

۱- پارک جنگلی شهرستان سربیشه در سال ۱۳۹۸ با مساحت ۱۸/۵ هکتار به مدت ۱۵ سال به بخش خصوصی/حاله مدیریت گردیده است.

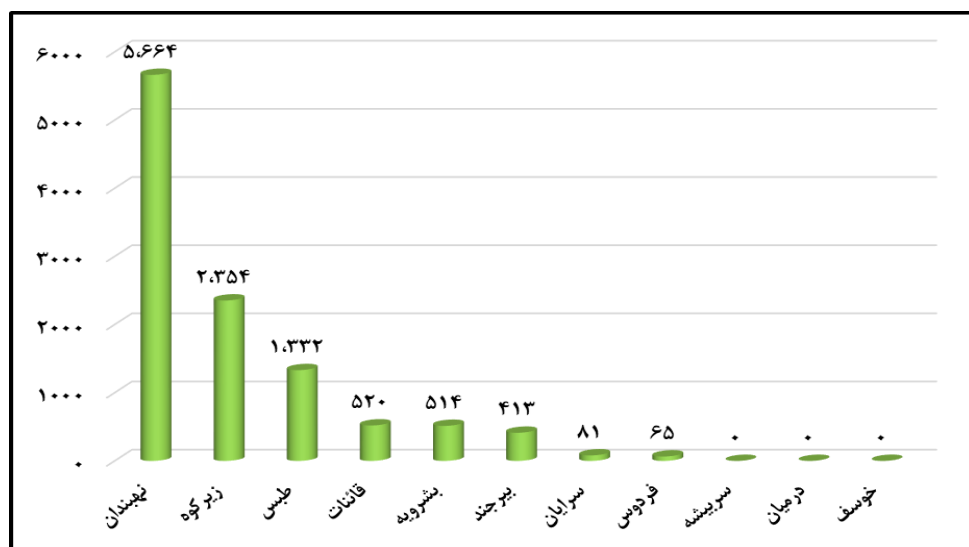
ماخذ- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان جنوبی.

۲-۱- مساحت عرصه‌های جنگلی شهرستان‌های استان در پایان سال ۱۳۹۸ هکتار

منبع: جدول ۲-۱

۲-۲- مساحت ذخیره‌گاه‌های جنگلی شهرستان‌های استان در پایان سال ۱۳۹۸ هکتار

منبع: جدول ۲-۱

۲ - محیط زیست _____ سالنامه آماری استان خراسان جنوبی - ۱۳۹۸

۲-۲ - پارامترهای فیزیکی و شیمیایی اندازه‌گیری شده در آب رودخانه‌های استان خراسان جنوبی: ۱۳۹۸

رودخانه						شرح
حد اکثر	حداقل	دفعات خارج از حد مجاز	دفعات نمونه‌برداری شده	میزان مجاز برای ماهی‌ها	واحد	
...	...	...	...	...	...	اسیدیته PH
...	...	...	...	...	...	هدایت الکتریکی E.C
...	...	...	...	...	...	مواد معلق در آب T.SS
...	...	...	...	...	...	اکسیژن محلول D.O
...	...	...	...	...	...	اکسیژن مورد نیاز واکنش‌های شیمیایی B.O.D5
...	...	...	...	...	...	اکسیژن مورد نیاز واکنش‌های شیمیایی C.O.D

ماخذ- اداره کل حفاظت محیط زیست استان خراسان جنوبی.

۲-۳ - مقدار انواع کود شیمیایی توزیع شده (تن)

سال و شهرستان	جمع	اوره	فسفات آمونیم	نیتрат آمونیم	سولفات آمونیم
۱۳۸۰	...	...	...	...	...
۱۳۸۵	۲۵۶۷۵/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
۱۳۹۰	۱۷۶۵۴/۰	۱۲۲۶۵/۰	۵۹/۰	۰/۰	۰/۰
۱۳۹۴	۱۱۲۸۷/۳	۷۵۰۸/۷	۱۱۸۵/۳	۰/۰	۰/۰
۱۳۹۵	۱۲۴۵۱/۷	۷۰۲۵/۱	۵۰۱/۱	۰/۰	۲۱۹/۷
۱۳۹۶	۱۰۸۴۶/۲	۶۹۳۷/۸	۵۸۰/۰	...	۸۰/۰
۱۳۹۷	۱۵۳۳۰/۲	۱۰۱۲۹/۲	۶۹۶/۳	۰/۰	۰/۰
۱۳۹۸	۱۵۹۰۸/۱	۱۱۰۳۰/۰	۱۹۷/۳	۰/۰	۰/۰
بیرجند	۷۴۸/۳	۴۸۴/۴	۲/۳	۰/۰	۰/۰
خوسف	۱۰۴۶/۸	۷۹۶/۹	۰/۰	۰/۰	۰/۰
درمیان	۵۱۲/۶	۳۷۵/۶	۰/۰	۰/۰	۰/۰
سرایان	۱۶۰۶/۱	۱۰۸۸/۳	۲۰/۰	۰/۰	۰/۰
سربیشه	۸۳۹/۴	۶۶۲/۴	۱۰/۰	۰/۰	۰/۰
قائنات	۲۴۹۷/۸	۱۵۷۹/۸	۲۵/۰	۰/۰	۰/۰
زیرکوه	۱۱۱۳/۸	۷۹۳/۹	۰/۰	۰/۰	۰/۰
نهبندان	۱۰۷۱/۷	۸۷۵/۷	۰/۰	۰/۰	۰/۰
فردوس	۸۵۵/۷	۵۵۷/۷	۲۵/۰	۰/۰	۰/۰
بشرویه	۳۳۹۴/۰	۲۰۶۵/۱	۱۱۰/۰	۰/۰	۰/۰
طبس	۲۲۲۲/۱	۱۷۵۰/۵	۵/۰	۰/۰	۰/۰

۲ - محیط زیست _____ سالنامه آماری استان خراسان جنوبی - ۱۳۹۸

۳-۲ - مقدار انواع کود شیمیایی توزیع شده (دنباله)

سال و شهرستان	سوپر فسفات تریپل	سولفات پتاسیم	کلرور پتاسیم	میکرو المنت	سایر
۱۳۸۰	...	...	...	...	...
۱۳۸۵	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۲۵۶۷۵/۰
۱۳۹۰	۴۲۸۱/۰	۱/۰	۰/۰	۰/۰	۱۰۴۸/۰
۱۳۹۴	۱۹۳۲/۲	۶۶۱/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۰
۱۳۹۵	۲۴۵۱/۰	۲۲۲۹/۸	۲۵/۰	۰/۰	۰/۰
۱۳۹۶	۲۱۱۳/۲	۱۰۶۰/۷	...	...	۷۴/۹
۱۳۹۷	۲۵۷۸/۱	۱۹۲۶/۶	۰/۰	۰/۰	۰/۰
۱۳۹۸	۲۷۱۲/۹	۱۹۶۸/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
بیرجند	۱۲۶/۲	۱۳۵/۵	۰/۰	۰/۰	۰/۰
خوسف	۱۷۹/۹	۷۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
درمیان	۱۱۰	۲۷/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
سرایان	۳۵۲/۸	۱۴۵/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
سربیشه	۱۰۵	۶۲/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
قائنات	۵۱۲/۰	۳۸۱/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۰
زیرکوه	۱۸۶/۹	۱۳۳/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
نهبندان	۱۶۱	۳۵/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
فردوس	۱۳۸/۰	۱۳۵/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
بشرویه	۵۲۶/۹	۶۹۲/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
طیس	۳۱۴/۲	۱۵۲/۵	۰/۰	۰/۰	۰/۰

ماخذ - شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان خراسان جنوبی .

سالنامه آماری استان خراسان جنوبی - ۱۳۹۸ _____ ۲ - محیط زیست

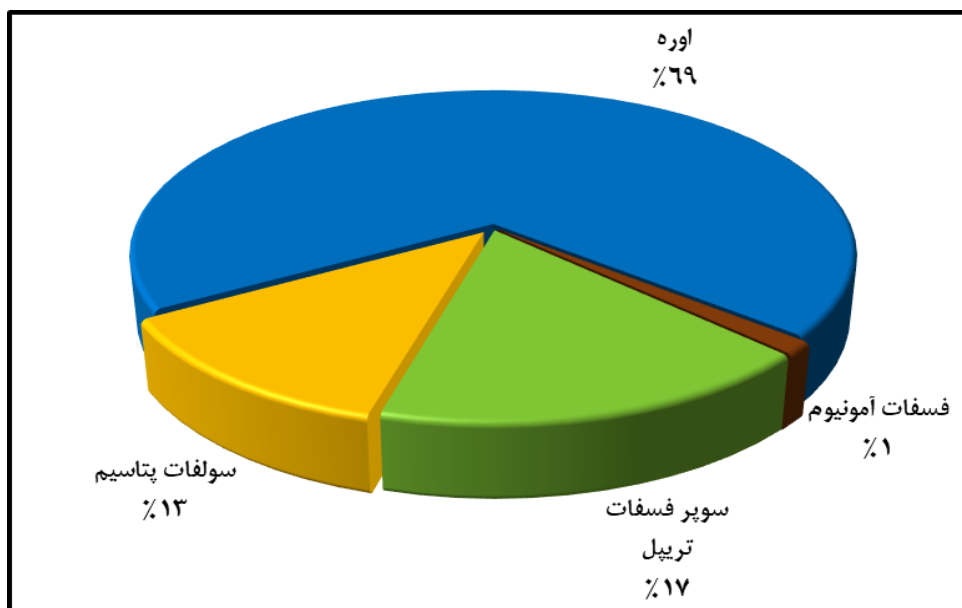
۲-۴ - مقدار انواع سموم فروخته شده^(۱) (کیلوگرم)

سال	جمع	حشره کش	علف کش	قارچ کش	کنه کش	موش کش	سایر
۱۳۸۰	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۸۵	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۰	۱۵	.	.	۱۵	.	.	.
۱۳۹۳	.	.	.	.	.	.	.
۱۳۹۴	.	.	.	.	.	.	.
۱۳۹۵	.	.	.	.	.	.	.
۱۳۹۶	.	.	.	.	.	.	.
۱۳۹۷	۶۷۰۵۶	۳۵۶۲۴	۱۲۳۶۶	۹۷۸۷	۴۴۲۱	۴۷۰۸	۱۵۰
۱۳۹۸	۵۹۶۶۶	۲۹۴۱۲	۱۲۴۶۹	۱۰۳۸۱	۵۵۱۷	۱۷۰۰	۱۸۷

(۱) اعداد قید شده مقدار سم مصرف شده می باشد.

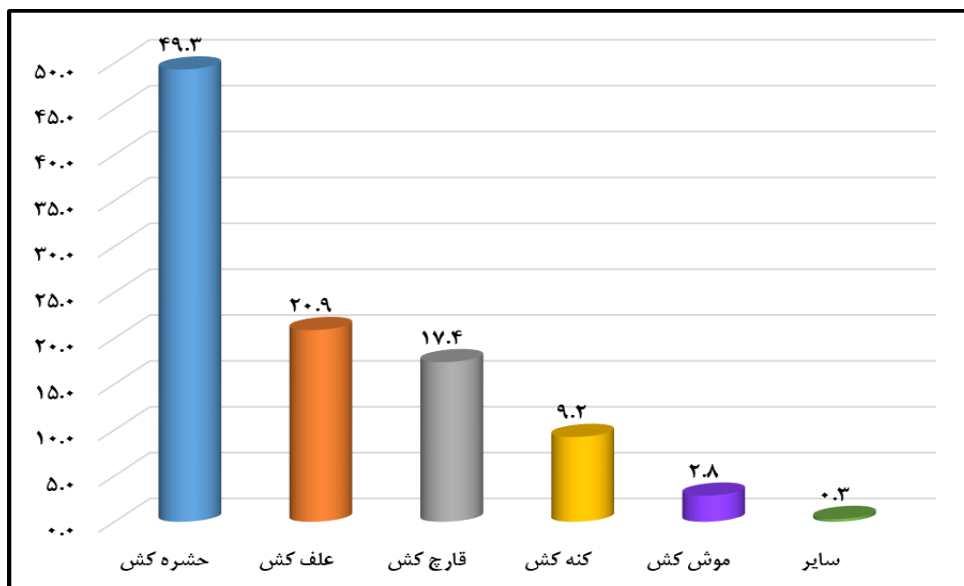
ماخذ - اداره کل جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی.

۲-۳- انواع کود شیمیایی توزیع شده: ۱۳۹۸ درصد

مبنا: جدول ۲-۳

۲-۴- انواع سموم فروخته شده: ۱۳۹۸ درصد

مبنا: جدول ۲-۴

۵-۲- مساحت جنگل‌ها، مراتع و پدیده‌های بیابانی: ۱۳۹۸ (هکتار)

شرح	مساحت
جنگل	۱۵۵۲۰۹۰/۴
مرتع	۱۴۱۵۰۷۴/۲
خوب	۶۲۷۷/۹
متوسط	۹۳۹۶۶۶/۲
فقیر	۷۵۳۹۱۳۰/۲
بیابان	۴۵۲۵۷۸۵/۱

مأخذ - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان جنوبی.

۲ - محیط زیست _____ سالنامه آماری استان خراسان جنوبی - ۱۳۹۸

۲-۶- موارد و مساحت آتش سوزی در جنگل ها و مراتع (فقره - هکتار)

مساحت مورد حریق			موارد آتش سوزی			سال
مراتع	جنگل ها	جمع	مراتع	جنگل ها	جمع	
...	...	...	...	...	...	۱۳۸۰
۰/۱	۰/۰	۰/۱	۱/۰	۰/۰	۱/۰	۱۳۸۵
۰/۰	۳/۰	۳/۰	۰/۰	۱/۰	۱/۰	۱۳۹۰
۹/۲	۰/۰	۹/۲	۱/۰	۰/۰	۱/۰	۱۳۹۴
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۳۹۵
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۳۹۶
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۳۹۷
۱/۸	۰	۱/۸	۳/۰	۰/۰	۳/۰	۱۳۹۸

مأخذ - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان جنوبی.

۲-۷ - فعالیتهای انجام شده در زمینه حفاظت آبخیزها (هکتار)

سال	خاکبرداری و خاکریزی (مترمکعب)	عملیات سنگی ملاتی (مترمکعب)	عملیات بتونی (مترمکعب)	عملیات سنگی گابیونی (مترمکعب)
۱۳۸۰	...	...	...	...
۱۳۸۵	...	...	...	...
۱۳۹۰	۵۵۲۴۸۵	۱۲۵۹۰	۲۸۶۱	۳۴۰۳۰
۱۳۹۴	۳۸۰۳۵	۶۳۳	.	۲۱۲۴
۱۳۹۵	۱۱۵۷۵	۳۴۲	.	۱۶۱۳
۱۳۹۶	۱۴۱۷۴۱	۴۶۴۲	.	۶۲۶۹
۱۳۹۷	۵۳۷۳۳۰	۱۹۵۹۷	.	۹۷۰۰
۱۳۹۸	۹۵۱۵۳۲	۳۰۶۴۵	.	۶۴۸۲

سال	عملیات سنگی سرریز (مترمکعب)	مرمت و نگهداری (مترمکعب)	مراقبت و آبیاری (هکتار)	کپه‌کاری (هکتار)	بذرکاری (هکتار)
۱۳۸۰	...	...	...	...	...
۱۳۸۵	...	...	...	...	...
۱۳۹۰	.	.	.	۵۲۵۰	.
۱۳۹۴	.	۱۶۲	.	۲۰۰	۴۰
۱۳۹۵	.	.	.	.	.
۱۳۹۶	.	۵۳۵	.	.	.
۱۳۹۷	۳۷۰	۱۳۴۵	.	.	.
۱۳۹۸	۱۲۲۴۲	۲۵۰	.	.	.

۲- محیط زیست _____ سالنامه آماری استان خراسان جنوبی- ۱۳۹۸

۲-۷- فعالیتهای انجام شده در زمینه حفاظت آبخیزها (دنباله) (هکتار)

سال	نهال کاری (هکتار)	تهیه پروژه (هکتار)	کنترل سیل و رسوب (هکتار)	احداث خشکه چین (هکتار)	کپه حفاظت و قرق (هکتار)
۱۳۸۰	...	...	...	...	...
۱۳۸۵	...	...	...	...	...
۱۳۹۰	۰	۲۰۱۲۲	۰	۱۴۰۲	۱۰۵۲۲
۱۳۹۴	۰	۱۰۰۰۰	۰	۰	۸۰۰
۱۳۹۵	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۶	۰	۰	۰	۱۱۲	۰
۱۳۹۷	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۸	۰	۱۲۸۷۳۳	۰	۱۷۰۰	۰

ماخذ - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان جنوبی.

۲-۸- اهم فعاليت‌های انجام شده در زمينه مرتعداری و اصلاح مراتع

سال	بوته کاری و توليد نهال (هکتار)	کپه کاری و کشت مستقيم (هکتار)	کودپاشی مراتع (هکتار)	ذخيره نزولات آسمانی (هکتار)	احداث آبشخور (باب)
۱۳۸۰	...	...	...	...	...
۱۳۸۵	...	.	.	۲۴۴۴	...
۱۳۹۰	۵۰	.	.	۱۵۲۴	۴
۱۳۹۴	۴۴	.	.	۷۱۸	۱۲
۱۳۹۵	۴۱	.	.	۸۸۰	۱۰
۱۳۹۶	۱۰۲	.	.	۱۲۳۴	۲
۱۳۹۷	۳۱۳	.	.	۹۶۷	۹
۱۳۹۸	۲۰	.	.	۲۱۹۰	۵

سال	حفر چاه مالداري (مورد)	تصب تلمبه بادي (ميليون ريال)	تبدیل ديم‌زارهای کم بازده به مراتع (هکتار)	ميزي و تنسيق مرتع (هکتار)
۱۳۸۰	...	...	...	...
۱۳۸۵	...	.	.	۲۴۴۴
۱۳۹۰	۱۰	۲۰۹	.	۳۰۰۰۰
۱۳۹۴	۹	۲۲۵	.	۱۶۳۰۰
۱۳۹۵	۱	۲۹۰	.	۵۸۲۲۴
۱۳۹۶	.	۳۲۰	.	۲۲۵۰۰
۱۳۹۷	.	۱	.	۵۰۰۰۰
۱۳۹۸	.	.	.	۲۸۳۴۳

ماخذ - اداره کل منابع طبيعي و آبخيزداري استان خراسان جنوبی.

۲-۹ - فعالیت‌های انجام شده در زمینه تثبیت شن‌های روان و بیابان‌زدایی

سال	احداث خزانه (هکتار)	تولید نهال گلدانی (اصله)	نهال کاری (هکتار)	بذرپاشی و بذرکاری (هکتار)
۱۳۸۰.....	...	...	...	...
۱۳۸۵.....	...	...	۲۴۱۰	۹۹۰
۱۳۹۰.....	۸	۱۴۳۰۰۰	۱۲۶۸	۶۳۴
۱۳۹۴.....	۱۰	۴۴۰۰۰	۱۰۱۵	۰
۱۳۹۵.....	۱۰	۳۵۵۰۰	۳۵۱	۰
۱۳۹۶.....	۱۰	۵۴۰۰۰	۳۷۸۵	۰
۱۳۹۷.....	۱۰	۱۸۲۰۰۰	۶۶۳	۰
۱۳۹۸.....	۱۰	۱۵۰۰۰۰	۷۲۰۰	۰

سال	جمع‌آوری و تهیه بذر (کیلوگرم)	مالچپاشی (هکتار)	احداث بادشکن (کیلومتر)	حفاظت و قرق (هکتار)
۱۳۸۰.....	...	...	...	...
۱۳۸۵.....	۴۴۴۰۰	۰	۶	۲۳۹۸۱
۱۳۹۰.....	۲۱۰۰۰	۰	۰	۱۰۷۰۵
۱۳۹۴.....	۱۴۰۰۰	۰	۰	۱۴۰۰
۱۳۹۵.....	۱۴۵۰۰	۰	۰	۰
۱۳۹۶.....	۲۸۰۰۰	۰	۶۲	۰
۱۳۹۷.....	۲۴۰۰۰	۰	۰	۰
۱۳۹۸.....	۲۵۰۰۰	۶۰۰	۲۸۲	۷۷۵۰

ماخذ - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان جنوبی.

۱۰-۲- پوشش انشعاب فاضلاب شهری

۱۳۹۵		۱۳۹۴		۱۳۹۰		شهرستان
شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	
۱	۲۴	۱	۲۱	۱	۲۱	کل استان.....
۱	۱	۱	۱	۱	۱	بیرجند.....
۰	۱	۰	۱	۰	۱	خوسف.....
۰	۴	۰	۱	۰	۱	درمیان.....
۰	۳	۰	۳	۰	۳	سرایان.....
۰	۲	۰	۲	۰	۲	سربیشه.....
۰	۵	۰	۵	۰	۵	قائنات.....
۰	۲	۰	۲	۰	۲	زیرکوه.....
۰	۲	۰	۲	۰	۲	نهبندان.....
۰	۱	۰	۱	۰	۱	فردوس.....
۰	۱	۰	۱	۰	۱	بشرویه.....
۰	۲	۰	۲	۰	۲	طبس.....

۱۰-۲- پوشش انشعاب فاضلاب شهری

۱۳۹۸		۱۳۹۷		۱۳۹۶		شهرستان
شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	
۱	۲۵	۱	۲۵	۱	۲۴	کل استان
۱	۱	۱	۱	۱	۱	بیرجند
۰	۱	۰	۱	۰	۱	خوسف
۰	۴	۰	۴	۰	۴	درمیان
۰	۳	۰	۳	۰	۳	سرایان
۰	۲	۰	۲	۰	۲	سربیشه
۰	۵	۰	۵	۰	۵	قائنات
۰	۲	۰	۲	۰	۲	زیرکوه
۰	۲	۰	۲	۰	۲	نهبندان
۰	۱	۰	۱	۰	۱	فردوس
۰	۱	۰	۱	۰	۱	بشرویه
۰	۳	۰	۳	۰	۲	طبس

ماخذ- شرکت آب و فاضلاب استان خراسان جنوبی.

۱۱-۲- تعداد تصفیه خانه های فاضلاب

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۴	۱۳۹۵
کل استان	۰	۱	۱	۱
بیرجند	۰	۱	۱	۱
خوسف	۰	۰	۰	۰
درمیان	۰	۰	۰	۰
سرایان	۰	۰	۰	۰
سربیشه	۰	۰	۰	۰
قائنات	۰	۰	۰	۰
زیرکوه	۰	۰	۰	۰
نهبندان	۰	۰	۰	۰
فردوس	۰	۰	۰	۰
بشرویه	۰	۰	۰	۰
طبس	۰	۰	۰	۰

شهرستان	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
کل استان	۱	۱	۱
بیرجند	۱	۱	۱
خوسف	۰	۰	۰
درمیان	۰	۰	۰
سرایان	۰	۰	۰
سربیشه	۰	۰	۰
قائنات	۰	۰	۰
زیرکوه	۰	۰	۰
نهبندان	۰	۰	۰
فردوس	۰	۰	۰
بشرویه	۰	۰	۰
طبس	۰	۰	۰

ماخذ- شرکت آب و فاضلاب استان خراسان جنوبی.

۱۲-۲- تعداد مشترکان فاضلاب شهری

۱۳۹۵		۱۳۹۴		۱۳۹۰		شهرستان
مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	
۴۳۷۲۳	۴۷۲۰۹	۴۰۷۶۶	۴۳۹۲۳	۲۵۸۶۶	۲۷۴۴۸	کل استان.....
۴۳۷۲۳	۴۷۲۰۹	۴۰۷۶۶	۴۳۹۲۳	۲۵۸۶۶	۲۷۴۴۸	بیرجند.....
.	.	.	.	.	.	خوسف.....
.	.	.	.	.	.	درمیان.....
.	.	.	.	.	.	سرایان.....
.	.	.	.	.	.	سربیشه.....
.	.	.	.	.	.	قائنات.....
.	.	.	.	.	.	زیرکوه.....
.	.	.	.	.	.	نهبندان.....
.	.	.	.	.	.	فردوس.....
.	.	.	.	.	.	بشرویه.....
.	.	.	.	.	.	طبس.....

۱۲-۲- تعداد مشترکان فاضلاب شهری (دنباله)

۱۳۹۸		۱۳۹۷		۱۳۹۶		شهرستان
مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	
۵۵۶۱۸	۵۹۸۷۳	۵۲۴۵۵	۵۶۶۰۰	۴۷۳۳۸	۵۱۱۷۵	کل استان
۵۵۶۱۸	۵۹۸۷۳	۵۲۴۵۵	۵۶۶۰۰	۴۷۳۳۸	۵۱۱۷۵	بیرجند
.	.	.	.	.	.	خوسف
.	.	.	.	.	.	درمیان
.	.	.	.	.	.	سرایان
.	.	.	.	.	.	سربیشه
.	.	.	.	.	.	قائنات
.	.	.	.	.	.	زیرکوه
.	.	.	.	.	.	نهبندان
.	.	.	.	.	.	فردوس
.	.	.	.	.	.	بشرویه
.	.	.	.	.	.	طیس

ماخذ- شرکت آب و فاضلاب استان خراسان جنوبی.

۲ - محیط زیست _____ سالنامه آماری استان خراسان جنوبی - ۱۳۹۸

۱۳-۲- جمعیت تحت پوشش خدمات جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری (درصد)

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۴	۱۳۹۵
کل استان	۰/۰	۳۳/۲	۲۷/۱	۲۸/۶
بیرجند	۰/۰	۷۷/۳	۵۹/۴	۶۲/۴
خوسف	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
درمیان	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
سرایان	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
سربیشه	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
قائنات	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
زیرکوه	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
نهبندان	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
فردوس	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
بشرویه	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
طَبَس	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰

شهرستان	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
کل استان	۳۰/۴	۳۲/۸	۳۳/۴
بیرجند	۶۵/۹	۷۱/۳	۷۲/۱
خوسف	۰/۰	۰/۰	۰/۰
درمیان	۰/۰	۰/۰	۰/۰
سرایان	۰/۰	۰/۰	۰/۰
سربیشه	۰/۰	۰/۰	۰/۰
قائنات	۰/۰	۰/۰	۰/۰
زیرکوه	۰/۰	۰/۰	۰/۰
نهبندان	۰/۰	۰/۰	۰/۰
فردوس	۰/۰	۰/۰	۰/۰
بشرویه	۰/۰	۰/۰	۰/۰

ماخذ- شرکت آب و فاضلاب استان خراسان جنوبی.

سالنامه آماری استان خراسان جنوبی - ۱۳۹۸ _____ ۲ - محیط زیست

۱۴-۲- متوسط حجم فاضلاب جمع آوری شده^(۱) (متر مکعب در روز)

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۴	۱۳۹۵
کل استان	۰	۸۰۲۴	۱۳۱۱۹	۱۲۹۳۱
بیرجند	۰	۸۰۲۴	۱۳۱۱۹	۱۲۹۳۱
خوسف	۰	۰	۰	۰
درمیان	۰	۰	۰	۰
سرایان	۰	۰	۰	۰
سربیشه	۰	۰	۰	۰
قائنات	۰	۰	۰	۰
زیرکوه	۰	۰	۰	۰
نهبندان	۰	۰	۰	۰
فردوس	۰	۰	۰	۰
بشرویه	۰	۰	۰	۰
طبس	۰	۰	۰	۰

شهرستان	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
کل استان	۱۵۰۱۵	۱۶۵۵۲	۱۷۸۵۷
بیرجند	۱۵۰۱۵	۱۶۵۵۲	۱۷۸۵۷
خوسف	۰	۰	۰
درمیان	۰	۰	۰
سرایان	۰	۰	۰
سربیشه	۰	۰	۰
قائنات	۰	۰	۰
زیرکوه	۰	۰	۰
نهبندان	۰	۰	۰
فردوس	۰	۰	۰
بشرویه	۰	۰	۰
طبس	۰	۰	۰

۱- اطلاعات سنوات قبل بازنگری گردید.

ماخذ- شرکت آب و فاضلاب استان خراسان جنوبی.

۲ - محیط زیست _____ سالنامه آماری استان خراسان جنوبی - ۱۳۹۸

۱۵-۲- طول شبکه جمع آوری و تعداد انشعاب فاضلاب در نقاط شهری تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب شهری (کیلومتر - فقره)

تعداد انشعاب	طول شبکه جمع آوری با قطر ۲۰۰ میلیمتر و بیشتر	سال و شهر
۵۹۳۴/۰	۸۹/۰	۱۳۸۰
۸۶۰۹/۰	۱۴۳/۰	۱۳۸۵
۲۷۴۴۸/۰	۳۰۸/۰	۱۳۹۰
۴۳۹۲۳/۰	۴۵۱/۹	۱۳۹۴
۴۷۲۰۹/۰	۴۶۳/۱	۱۳۹۵
۵۱۱۷۵/۰	۵۰۹/۶	۱۳۹۶
۵۶۶۰۰/۰	۵۳۲/۵	۱۳۹۷
۵۹۸۷۳/۰	۵۴۹/۳	۱۳۹۸
۵۹۸۷۳/۰	۴۲۶/۲	بیرجند
.	.	خوسف
.	.	درمیان
.	.	سرایان
.	۳۳/۷	سربیشه
.	۶۵/۴	قائنات
.	.	زیرکوه
.	.	نهبندان
.	۲۴/۰	فردوس
.	.	بشرویه
.	.	طیس

ماخذ - شرکت آب و فاضلاب استان خراسان جنوبی.